

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ເລກທີ 03 ສປປ
ລົງວັນທີ-----

ລັດຖະບັນຍັດ ຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ
ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະທຳມະຊາດ

- ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ມາດຕາ 17, 19 ແລະ 53 ຂໍ້ 2 ;
- ອີງຕາມກົດໝາຍປ່າໄມ້ ສະບັບເລກທີ 01-96/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11/10/1996;
- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳ ສະບັບເລກທີ 02-96/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11/10/1996;
- ອີງຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 19/ຄປຈ ລົງວັນທີ 12 ມິຖຸນາ 1997 ວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະບັນຍັດ :

ໝວດທີ I

ບົດບັນຍັດຫົວໄປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງຂອງລັດຖະບັນຍັດ

ລັດຖະບັນຍັດວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ

ແລະ ທຳມະຊາດ ມີໜ້າທີ່ກຳນົດຫຼັກການ ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການນຳໃຊ້ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ລວມທັງການຫັນເອົາອະສັງຫາລິມະຊັບ, ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ຫຼືດ້ານປະຫວັດສາດ ແລະທຳມະຊາດມາເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ເພື່ອແນໃສ່ຍົກສູງນ້ຳໃຈຮັກຊາດ ຮັກລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ, ຮັກ ແລະທວງແຫນວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງເຜົ່າລາວເຮົາ.

ມາດຕາ 2. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດແມ່ນບັນດາຊັບສົມບັດຂອງລັດ, ຂອງລວມໝູ່ ຫຼື ສ່ວນບຸກຄົນ ທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ຫຼື ມີຄວາມໝາຍທາງດ້ານປະຫວັດສາດ ແລະ ເປັນຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບປະເທດລາວ, ກ່ຽວກັບບັນພະບຸລຸດຜູ້ໃຫ້ກຳເນີດ ແລະ ສ້າງຊາດລາວລວມທັງວັດຖຸບູຮານເກົ່າແກ່ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານປະຫວັດສາດ, ສິລະປະກຳ ຊຶ່ງມີອາຍຸແຕ່ ຫ້າສິບປີ ຂຶ້ນໄປ ແລະ ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດກໍລ້ວນແຕ່ແມ່ນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ຕາມຄວາມໝາຍຂອງລັດຖະບັນຍັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 3. ການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ລັດຖະບານມີນະໂຍບາຍຄຸ້ມຄອງ, ອະນຸລັກ,ປົກປັກຮັກສາແລະເສີມຂະຫຍາຍວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງເຜົ່າລວມທັງການປະຕິສັງຂອນວັດຖຸບູຮານ ແລະ ບູຮານສະຖານທີ່ເປັນຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດຂອງຊາດ.

ມາດຕາ 4. ພັນທະຂອງພົນລະເມືອງໃນການອະນຸລັກປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ.

ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງມີພັນທະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການປະຕິສັງຂອນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ເພື່ອໃຫ້ຍືນຍົງຄົງຕົວແລະຮັກຄຸນຄ່າທາງດ້ານປະຫວັດສາດ, ສິລະປະແລະວັດທະນະທຳທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງຊາດໄວ້.

ໜວມທີ II

ປະເພດມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ມາດຕາ 5. ການແບ່ງປະເພດມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດແບ່ງອອກເປັນສາມ ປະເພດຄື :

- ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບ;
- ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນສັງຫາລິມະຊັບ;
- ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນທຳມະຊາດ.

ມາດຕາ 6. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບ

ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບ ປະກອບດ້ວຍວັດຖຸບູຮານ, ບູຮານສະຖານ, ຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດຂອງຊາດ ທີ່ບໍ່ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄປມາໄດ້ເຊັ່ນ: ທາດຫລວງວຽງຈັນ, ວັດພະແກ້ວ, ວັດຊຽງທອງ ຫລວງພະບາງ ທົ່ງໄຫຫີນ ແລະອື່ນໆ.

ມາດຕາ 7. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນສັງຫາລິມະຊັບ

ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນສັງຫາລິມະຊັບປະກອບດ້ວຍວັດຖຸບູຮານທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍໄປມາໄດ້ເຊັ່ນ: ພະພຸດທະຮູບ, ຄ້ອງບ້າງ, ຫອກ, ງ້າວ, ກ້ອງແຂນ, ໝໍ້-ໄຫເກົ່າແກ່ ແລະອື່ນໆ.

ມາດຕາ 8. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນທຳມະຊາດ

ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນທຳມະຊາດແມ່ນສະຖານທີ່ທີ່ປະກອບດ້ວຍສິ່ງແວດລ້ອມອັນສວຍງາມຊຶ່ງລວມມີທິວທັດທຳມະຊາດທີ່ປະກອບສ້າງຂຶ້ນໂດຍທຳມະຊາດເອງ, ທິວທັດທຳມະຊາດປະສົມກັບສິ່ງກໍ່ສ້າງ ແລະ ສະຖາປັດຕະຍະກຳທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານປະຫວັດສາດ, ສິລະປະ, ວັດທະນະທຳ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ຊົນເຜົ່າວິທະຍາ ຫຼື ທາງດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ ແລະຊຶ່ງເຫັນສົມຄວນທີ່ຈະຕ້ອງສະຫງວນຮັກສາໄວ້ ເພື່ອເປັນມໍລະດົກຂອງຊາດ ເຊັ່ນ : ຄອນພະເພັງ, ຕາດກວາງຊີ ຖ້ຳດົງຫລວງພະບາງ ແລະອື່ນໆ.

ໝວດທີ III

ການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ມາດຕາ 9. ອົງການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ອົງການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດປະກອບດ້ວຍກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະ ເຂດພິເສດ, ຫ້ອງການຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳເມືອງ ແລະອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ມີປະສິດທິຜົນດີນັ້ນກໍອາດຈະສ້າງຕັ້ງອົງການໃດໜຶ່ງຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ຄຳປົກສາຫາລິ ຫຼືປະກອບຄວາມຄິດ ຄວາມເຫັນ ກ່ຽວກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 10. ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ອົງການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າທິດທາງ, ແຜນການ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ການອະນຸລັກ ແລະການປົກປັກຮັກສາ ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະທຳມະຊາດ;

2. ສຳຫຼວດຂັ້ນບັນຊີອະສັງຫາລິມະຊັບ, ສັງຫາລິມະຊັບ ແລະສະຖານທີ່ທຳມະຊາດ ທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ຫຼື ທີ່ເຫັນສົມຄວນໃຫ້ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ເພື່ອສະເໜີເອົາເປັນ ມໍລະດົກທ້ອງຖິ່ນ, ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ຫຼືມໍລະດົກໂລກ;

3. ແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ນອນຢູ່ໃນສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຕົນ;

4. ພົວພັນຮ່ວມມື ແລະແລກປ່ຽນບົດຮຽນກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາ ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດກັບຕ່າງປະເທດ;

5. ຂົນຂວາຍຊອກຫາແຫຼ່ງທຶນຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກ ແຫ່ງຊາດ;

6. ປະຕິບັດສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນໆຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 11. ການສຳຫຼວດ

ການສຳຫຼວດມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ແມ່ນການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນທາງດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວ ກັບມໍລະດົກແຫ່ງຊາດເຊັ່ນ: ທີ່ຕັ້ງ, ຂະໜາດ, ນ້ຳໜັກ, ຈຳນວນ, ລັກສະນະຮູບປະພັນ, ຄຸນ ຄ່າ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງດຳເນີນການຂຶ້ນບັນຊີໃນທຸກໆ ຫ້າ ປີ.

ມາດຕາ 12. ການຂຶ້ນບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ການຂຶ້ນບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ແມ່ນການຈິດ, ນັບຈຳນວນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບ ແລະສັງຫາລິມະຊັບລວມທັງ ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດ, ຮ່ອງຮອຍປະ ຫວັດສາດຂອງຊາດ, ຂອງການປະຕິວັດທີ່ຄົ້ນພົບຢູ່ໜ້າດິນ, ໃຕ້ດິນ ຫລືຢູ່ພື້ນນ້ຳ ໃນດິນ ແດນຂອງ ສປປລາວ ຊຶ່ງຕ້ອງດຳເນີນໃນທຸກໆ ຫ້າ ປີ.

ມາດຕາ 13. ການເຄື່ອນຍ້າຍ

ທຸກການເຄື່ອນຍ້າຍສັງຫາລິມະຊັບທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດກໍຄື ການສົ່ງອອກໄປຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະ ນະທຳ ແລະການນຳວັດຖຸທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ວັດຖຸບູຮານຕ່າງໆເຂົ້າປະເທດກໍຕ້ອງໄດ້ ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳເຊັ່ນດຽວກັນ.

ມາດຕາ 14. ການບູລະນະ ແລະສ້ອມແປງ

ການບູລະນະ, ການສ້ອມແປງ ຫຼື ການດັດແປງຮູບປະພັນຂອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບ, ສັງຫາລິມະຊັບ ແລະ ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດຈະດຳເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອ ຫາກໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 15. ການທຳມະທຳລາຍມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ທຳມບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ວັດຖຸບູຮານ, ສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງສິລະປະກຳທີ່ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບ, ສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼືສະຖານທີ່ທຳມະຊາດທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ຈະແມ່ນການກະທຳໂດຍເຈຕະນາ ຫຼືດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງກໍ່ຕາມ.

ທຳມບຸກຄົນສິ່ງກໍ່ສ້າງ, ຮ້ານອາຫານ ຫຼື ຈັດສະຖານທີ່ບັນເທີງໃສ່ໃນບໍລິເວນສະຖານບູຮານ ຫຼືສະຖານທີ່ວັດທຳມະຊາດທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳເທົ່ານັ້ນ.

ການນຳໃຊ້, ການສ້ອມແປງ ຫຼື ການດັດແປງອະສັງຫາລິມະຊັບ, ສັງຫາລິມະຊັບ ຫລື ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງເປັນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຂຶ້ນບັນຊີເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດແລ້ວຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແລະ ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການທີ່ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳໄດ້ກຳນົດອອກ.

ມາດຕາ 16. ການຊື້ຂາຍວັດຖຸບູຮານທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ທຳມບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທຳການຊື້ຂາຍ ຫຼືໂອນວັດຖຸບູຮານທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດສະເພາະຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳເທົ່ານັ້ນ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດຫາກມີຈຸດປະສົງຢາກຂາຍ ຫຼື ໂອນວັດຖຸບູຮານທີ່ໄດ້ສະຫງວນເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນນັ້ນ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳເສຍກ່ອນ. ການຂໍອະນຸຍາດນັ້ນຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳລ່ວງໜ້າໜຶ່ງເດືອນ ກ່ອນມີຊື້ຂາຍ ຫຼືໂອນກຳມະສິດ. ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຂາຍ ຫລືໂອນກຳມະສິດແລ້ວ ກໍຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳຊາບພາຍໃນກຳນົດ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ມີຂາຍ ຫຼື ໂອນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເຫັນວ່າວັດຖຸບູຮານນັ້ນມີຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ລັດມີບຸລິມະສິດຊື້ເອົາວັດຖຸດັ່ງກ່າວນັ້ນ ໃນລາຄາທີ່ເໝາະສົມ.

ການຊື້ຂາຍວັດຖຸບູຮານເກົ່າແກ່ທີ່ບໍ່ໄດ້ຈັດເຂົ້າໃນບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ກໍຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການສະເພາະທີ່ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳກຳນົດອອກ.

ມາດຕາ 17. ກອງທຶນອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກແຫ່ງຊາດດຳເນີນໄປຢ່າງມີປະສິດທິຜົນດີນັ້ນ ລັດຈະສ້າງກອງທຶນອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດຂຶ້ນ. ແຫຼ່ງກອງທຶນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ໄດ້ມາຈາກງົບປະມານຂອງລັດ, ການປະກອບສ່ວນຂອງບຸກຄົນ, ມິຕິບຸກຄົນ, ລວມໝູ່, ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ອົງການ

ຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະຈາກແຫ່ງອື່ນໆອີກ.

ໝວດທີ່ IV

ການຄົ້ນພົບ ແລະການຂຸດຄົ້ນວັດຖຸບູຮານ

ມາດຕາ 18. ການຄົ້ນພົບວັດຖຸບູຮານ

ບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງໃດ ຫາກໄດ້ພົບເຫັນວັດຖຸບູຮານ, ບູຮານສະຖານ, ຮ່ອງຮອຍ ປະຫວັດສາດເກົ່າແກ່ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານປະຫວັດສາດ, ສິລະປະວັດທະນະທຳ, ບູຮານວິທະຍາ ຕ້ອງແຈ້ງຕໍ່ອຳນາດການປົກຄອງ, ຫ້ອງການຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳເມືອງ ຫຼືພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະ ເຂດພິເສດ ບ່ອນທີ່ວັດຖຸບູຮານຕັ້ງຢູ່ ຫຼືຕໍ່ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳພາຍໃນກຳນົດ ສາມວັນ ນັບແຕ່ມີໄດ້ພົບເຫັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 19. ການຂຸດຄົ້ນ

ທ້າມບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງຂຸດຄົ້ນວັດຖຸບູຮານ ຫຼືວັດຖຸທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານປະຫວັດສາດ, ສິລະປະ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ ຫຼືບູຮານວິທະຍາຈະແມ່ນຢູ່ໃນທີ່ດິນຂອງຕົນ ຫຼືຂອງຜູ້ອື່ນກໍຕາມ ຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳ.

ການຂຸດຄົ້ນວັດຖຸບູຮານຈະດຳເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອຮັບໃຊ້ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າທາງວິທະຍາສາດ, ປະຫວັດສາດ ຫຼືເພື່ອອະນຸລັກ ແລະ ປົກປັກຮັກສາວັດຖຸບູຮານດັ່ງກ່າວເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 20. ການຮ້ອງຂໍອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນວັດຖຸບູຮານ

ບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງໃດ ຫາກມີຈຸດປະສົງຢາກຂຸດຄົ້ນ ຫຼື ຊອກຫາວັດຖຸບູຮານ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຕໍ່ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳ. ໃນສຳນວນຄຳຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຕ້ອງຊີ້ແຈງເຖິງທີ່ຕັ້ງ, ຄວາມໝາຍສຳຄັນ ແລະກຳນົດເວລາໃນການຂຸດຄົ້ນໃຫ້ຈະແຈ້ງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການຂຸດຄົ້ນຫາກຈະດຳເນີນຢູ່ໃນເນື້ອທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນນັ້ນກໍຕ້ອງໃຫ້ມີໃບຢັ້ງຢືນຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນນັ້ນຄັດຕິດນຳພ້ອມ.

ມາດຕາ 21. ການດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນ

ການຂຸດຄົ້ນຕ້ອງດຳເນີນໄປຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳກຳນົດໃຫ້. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນຕ້ອງທຳການຂຸດຄົ້ນດ້ວຍຕົນເອງ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຮອບດ້ານຕໍ່ການຂຸດຄົ້ນນັ້ນ.

ໃນເວລາດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນຢູ່ນັ້ນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຕ້ອງເຮັດບົດລາຍງານໃຫ້ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳຢ່າງເປັນປະຈຳ.

ທຸກຄັ້ງທີ່ຂຸດຄົ້ນພົບວັດຖຸບູຮານ ຫຼື ບູຮານສະຖານທີ່ສຳຄັນ ຜູ້ຂຸດຄົ້ນຕ້ອງປົກປັກຮັກສາໄວ້ໃຫ້ດີ ແລະ ລາຍງານຢ່າງຄົບຖ້ວນໃຫ້ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳຊາບໃນທັນໃດ ເພື່ອສຶກສາພິຈາລະນາ ແລະ ຕັດສິນຊື້ຂາດກ່ຽວກັບວັດຖຸເຫລົ່ານັ້ນ.

ເມື່ອສິ້ນສຸດການຂຸດຄົ້ນແລ້ວກໍຕ້ອງເຮັດບົດລາຍງານຜົນທີ່ໄດ້ຮັບພ້ອມດ້ວຍເອກະສານຕິດຄັດເຊັ່ນ: ຮູບແຕ້ມ, ຮູບຖ່າຍ ແລະ ເອກະສານບັນທຶກຕ່າງໆ.

ພາຍໃນກຳນົດ ສາມ ປີ ນັບແຕ່ມີສິ້ນສຸດການຂຸດຄົ້ນເປັນຕົ້ນໄປ, ຜູ້ຂຸດຄົ້ນຕ້ອງພິມເຜີຍແຜ່ຜົນຂອງການຂຸດຄົ້ນຂອງຕົນທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ປະຫວັດສາດໃຫ້ມະຫາຊົນຊາບ. ຖ້າຫາກກາຍກຳນົດ ສາມ ປີແລ້ວຜູ້ຂຸດຄົ້ນຫາກຍັງບໍ່ທັນພິມເຜີຍແຜ່ ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳມີສິດພິມເຜີຍແຜ່ຜົນງານທາງວິທະຍາສາດ ແລະ ປະຫວັດສາດກ່ຽວກັບການຂຸດຄົ້ນດັ່ງກ່າວ ນັ້ນ.

ມາດຕາ 22. ກຳມະສິດຕໍ່ວັດຖຸທີ່ຄົ້ນພົບ

ທຸກວັດຖຸທີ່ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບ ຫລື ສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ຄົ້ນພົບໃນເວລາຂຸດຄົ້ນນັ້ນ ແມ່ນເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ. ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດການຂຸດຄົ້ນແລ້ວ ຜູ້ຂຸດຄົ້ນຕ້ອງໄດ້ມອບວັດຖຸທັງໝົດທີ່ຄົ້ນພົບພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ມູນເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນບໍ່ມີສິດເປັນເຈົ້າຂອງວັດຖຸທີ່ຄົ້ນພົບນັ້ນແຕ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກລັດຕາມສົມຄວນ.

ມາດຕາ 23. ການປົດວັດຖຸບູຮານອອກຈາກບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ອະສັງຫາລິມະຊັບ, ສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດນັ້ນ ເມື່ອເຫັນວ່າໝົດຄຸນຄ່າໃນການເປັນວັດຖຸບູຮານ, ວັດທະນະທຳ, ສິລະປະກຳ, ວັນນະກຳ ຫລື ປະຫວັດສາດແຫ່ງຊາດແລ້ວອາດຈະຖືກປົດອອກຈາກບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ໂດຍລັດຖະບານເປັນຜູ້ຕົກລົງຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ.

ສຳລັບມໍລະດົກທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ ແມ່ນລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ເປັນຜູ້ຕົກລົງຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳແຂວງ, ກຳ

ແພງນະຄອນ ຫລື ເຂດພິເສດ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ສົມທົບ ແລະເຫັນດີເປັນເອກະພາບກັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນແລ້ວ.

ມາດຕາ 24. ການຖອນໃບອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳມີສິດຖອນໃບອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນ ແລະ ສັ່ງຢຸດການຂຸດຄົ້ນໃນກໍລະນີດັ່ງນີ້:

1. ການຂຸດຄົ້ນ ຫຼື ການປົກປັກຮັກສາວັດຖຸບູຮານທາກດຳເນີນໄປໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານດ້ານວິຊາການ ຫຼືລະບຽບການຕ່າງໆທີ່ລັດວາງອອກ;
  2. ສະຖານທີ່ ທີ່ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ຂຸດຄົ້ນນັ້ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ແລະ ການຂຸດຄົ້ນນັ້ນກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ດ້ວຍຕົນເອງ;
- ນັບແຕ່ມີໄດ້ຮັບໃບແຈ້ງການຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳໃຫ້ຢຸດຕິການຂຸດຄົ້ນແລ້ວຜູ້ ຂຸດຄົ້ນຕ້ອງຢຸດເຊົາການຂຸດຄົ້ນນັ້ນໃນທັນໃດ.

ມາດຕາ 25. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃນການຂຸດຄົ້ນ

ບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງໃດ ຫາກຖືກຖອນໃບອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນ ຍ້ອນບໍ່ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານວິຊາການ ຫຼື ລະບຽບການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 24 ເທິງນີ້ຈະບໍ່ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າປ່ວຍການ ຫຼືການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆໃນການດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນນັ້ນ. ໃນກໍລະນີການຖອນໃບອະນຸຍາດນັ້ນທາກດຳເນີນ ຍ້ອນສະຖານທີ່ຂຸດຄົ້ນນັ້ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ຊຶ່ງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນດ້ວຍຕົນເອງ ຜູ້ດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂຸດຄົ້ນນັ້ນແຕ່ຫາກບໍ່ມີ ສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າປ່ວຍການ.

ມາດຕາ 26. ສິດຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະວັດທະນະທຳມີສິດຈັດຕັ້ງດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນຊອກຫາວັດຖຸບູຮານທຸກແຫ່ງໃນດິນແດນຂອງ ສປປລາວ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການຂຸດຄົ້ນນັ້ນທາກດຳເນີນຢູ່ໃນເນື້ອທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນການຂຸດຄົ້ນຈະດຳເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນນັ້ນເສຍກ່ອນ ແລະການຂຸດຄົ້ນຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນກຳນົດ ຫ້າ ປີຢ່າງຊ້າ ນັບແຕ່ມີລົງມືຂຸດຄົ້ນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 27. ການປົວແປງສະຖານທີ່ຊຸດຄົ້ນ

ບຸກຄົນຫຼືອົງການຈັດຕັ້ງພາຍຫຼັງໄດ້ດຳເນີນການຊຸດຄົ້ນຫາວັດຖຸບູຮານສຳເລັດແລ້ວຕ້ອງເຮັດໃຫ້ສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວຄືນສູ່ສະພາບດີເໝືອນເດີມເຊັ່ນ : ເອົາດິນທີ່ຊຸດອອກນັ້ນຖິມຄືນ, ບູກດິນໄມ້ຄືນ ແລະ ອື່ນໆ . .

ໝວດທີ V

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 28. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຜົນງານໃນການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ, ການປົກປັກຮັກສາແລະດຶກແຫ່ງຊາດທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດນັ້ນ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນໆ ຊຶ່ງລັດຖະບານເປັນຜູ້ກຳນົດ.

ມາດຕາ 29. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫຼືການຈັດຕັ້ງໃດທາກລະເມີດລັດຖະບັນຍັດສະບັບນີ້ ຈະຖືກຕັກເຕືອນ, ສຶກສາອົບຮົມ, ປັບໃໝຫຼືລົງໂທດຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີໜັກ ຫຼືເບົາ.

ໝວດທີ VI

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 30. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ມີໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລັດຖະບັນຍັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 31. ຜົນສັກສິດ

ລັດຖະບັນຍັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ມີປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ທຸກໆຂໍ້ກຳນົດທີ່ຂັດກັບລັດຖະບັນຍັດສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 11 ມິຖຸນາ 1997.

ປະທານປະເທດ

ຫນູ່ລັກ ບຸນສະຫວັນ